Bilgi Danışmanlığı

Umut Al

umutal@hacettepe.edu.tr

Plan

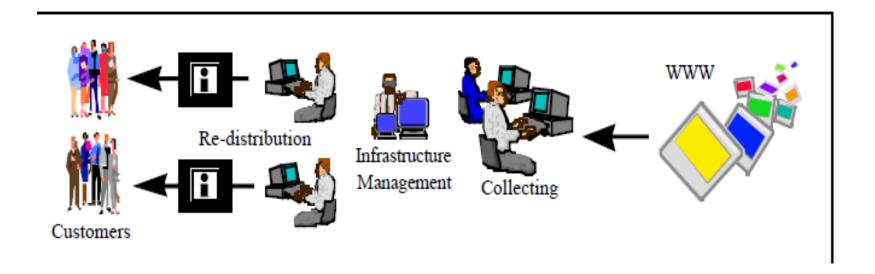
- Bilgi danışmanlığı anlaşılanlar
- Teorik arka plan
- Bilgi danışmanlığı tarihçe
- İlgili kavramlar
- Bilgi danışmanında bulunması gereken özellikler

Bilgi Danışmanlığı – Anlaşılanlar I

 "Information counseling is a term that represents an extension of a traditional concept of practice and service in library and information science"

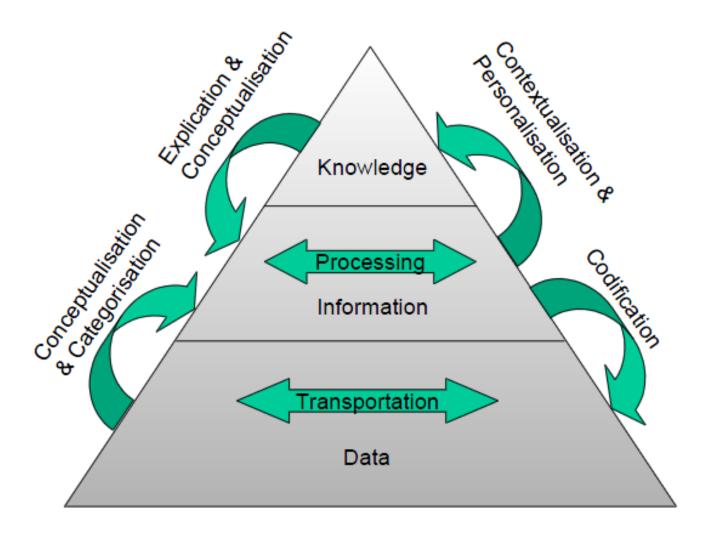
Bilgi Danışmanlığı – Anlaşılanlar II

 "Information brokering is the process of collecting and re-distributing information"

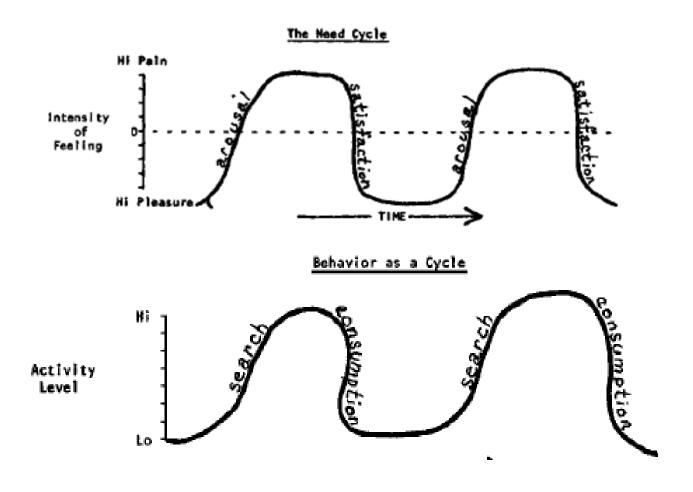
Kaynak: Bressan ve Lee 1997

Teorik Arka Plan I

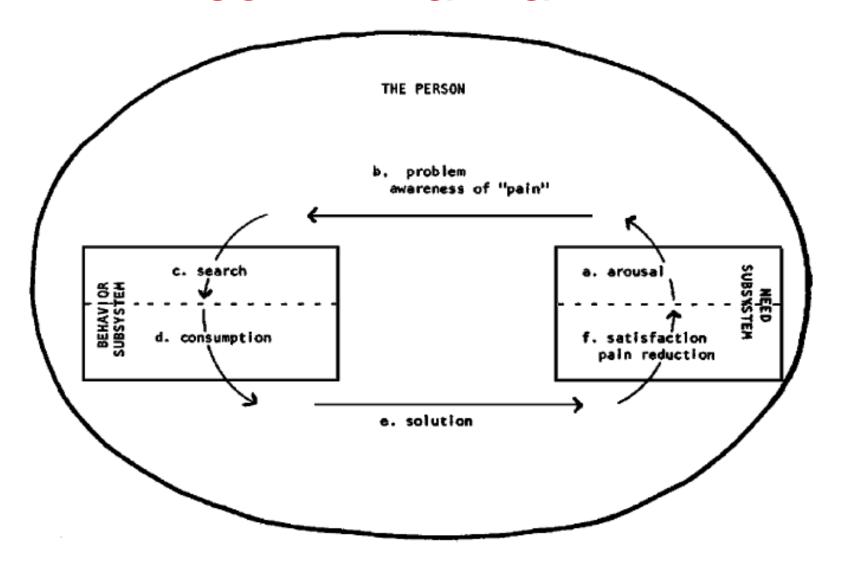

Kaynak: Klemke 2002:6

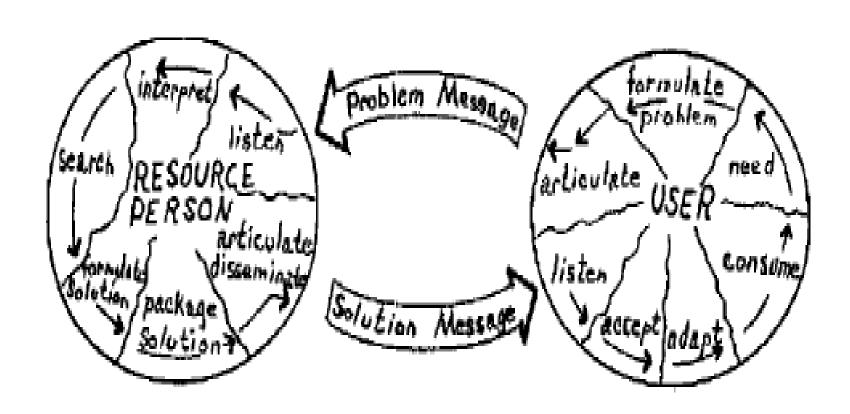
Teorik Arka Plan II

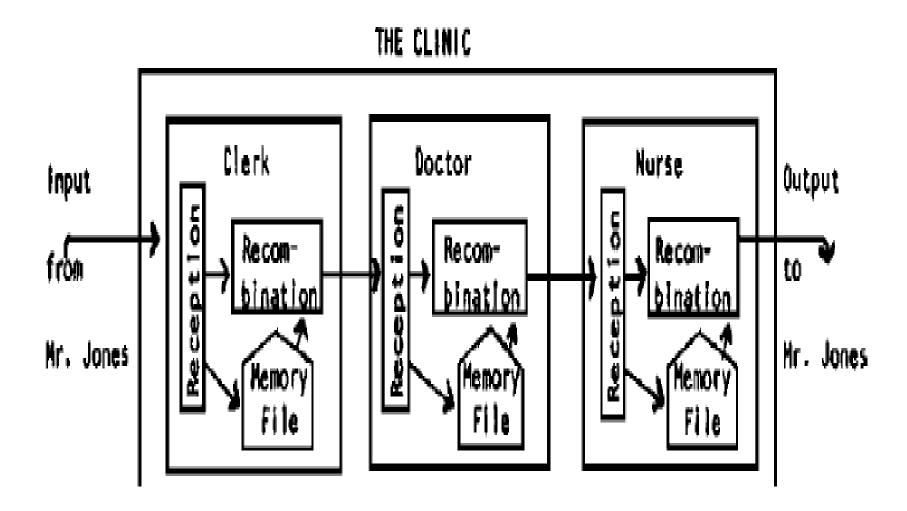
Teorik Arka Plan III

Teorik Arka Plan IV

Teorik Arka Plan V

Tarihçe I

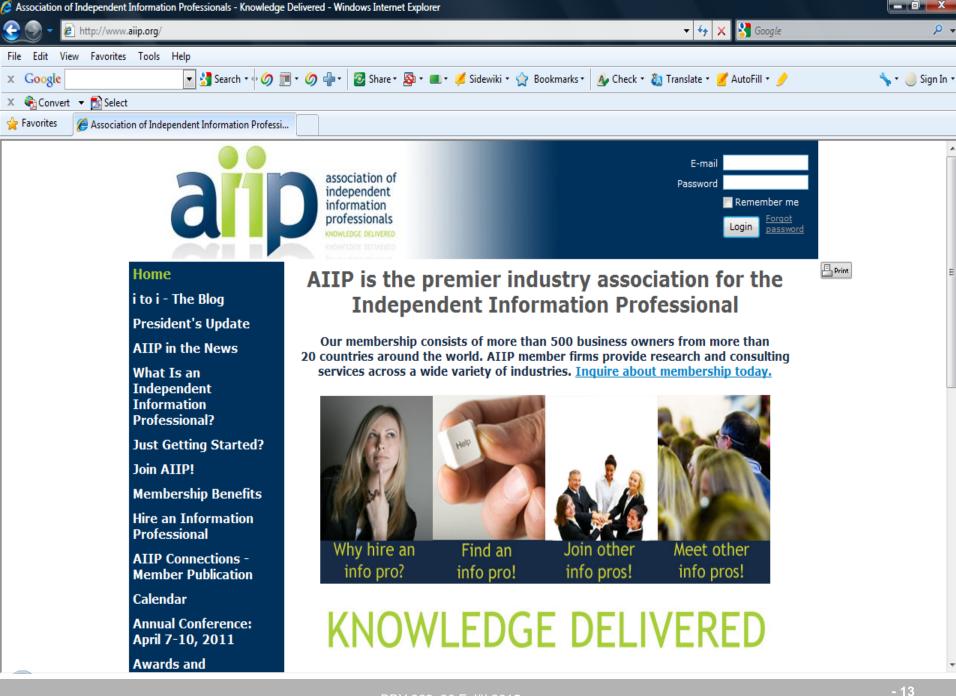
- SVP (s'il vous plait)
- Posta, Telgraf, Telefon
- ABD => FIND/SVP
- □ SVP => 23 ülke (Levine 1995)
- 1960'ların sonu, 1970'lerin başındaki şirket oluşumları (Warnken 1981)
 - Information Resources
 - Information Access Corporation
 - Info-motion ...

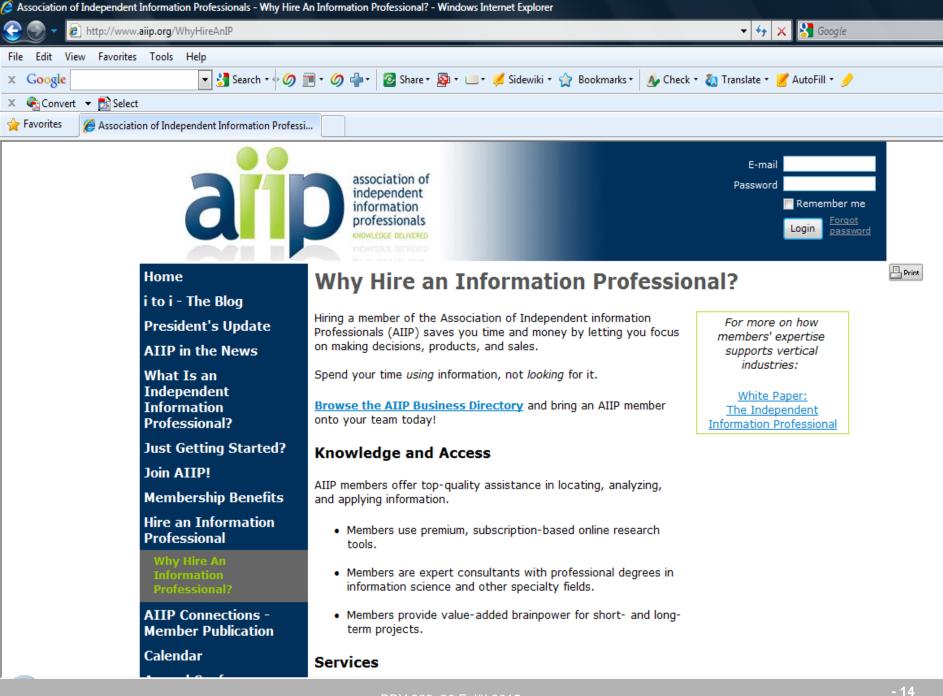
Tarihçe II

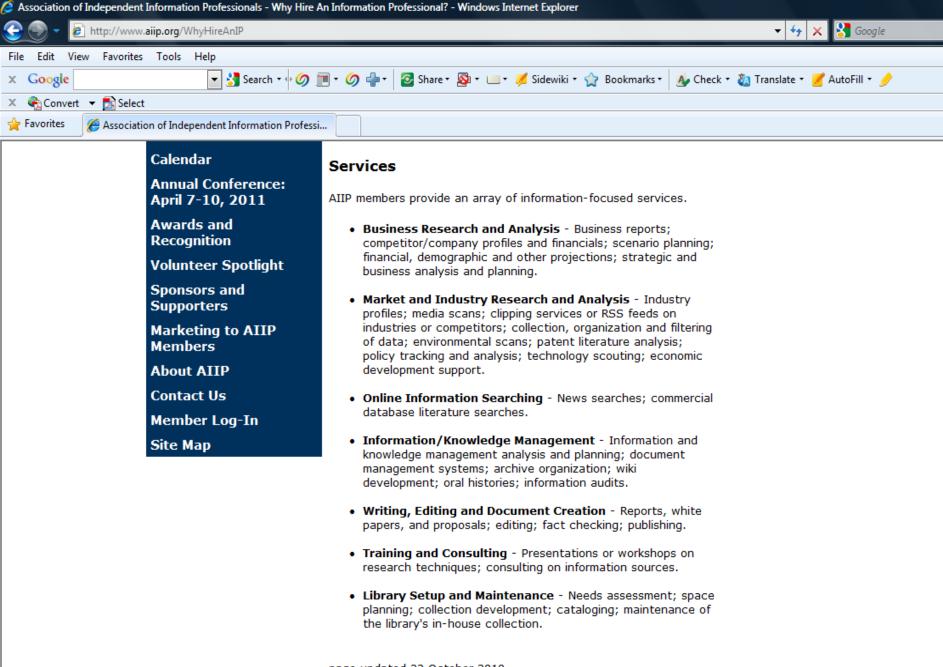
- Directory of Fee-Based Information
 Services (1977) => 87 şirket
- Directory of Fee-Based Information
 Services (1980-1981) => 257 hizmet
- The Burwell World Directory of Information Brokers (1998) => 51 ülkede 1800'den fazla şirket (Stoytcheva 1999)

Tarihçe III

- 1970'ler ve 1980'ler => "rip and ship"
- Çevrimiçi kaynaklar
- Kütüphanecilerin kütüphane dışına çıkması
- Farklı iş tanımlamaları
- 1987 => Association of Independent Information Professionals (AIIP)

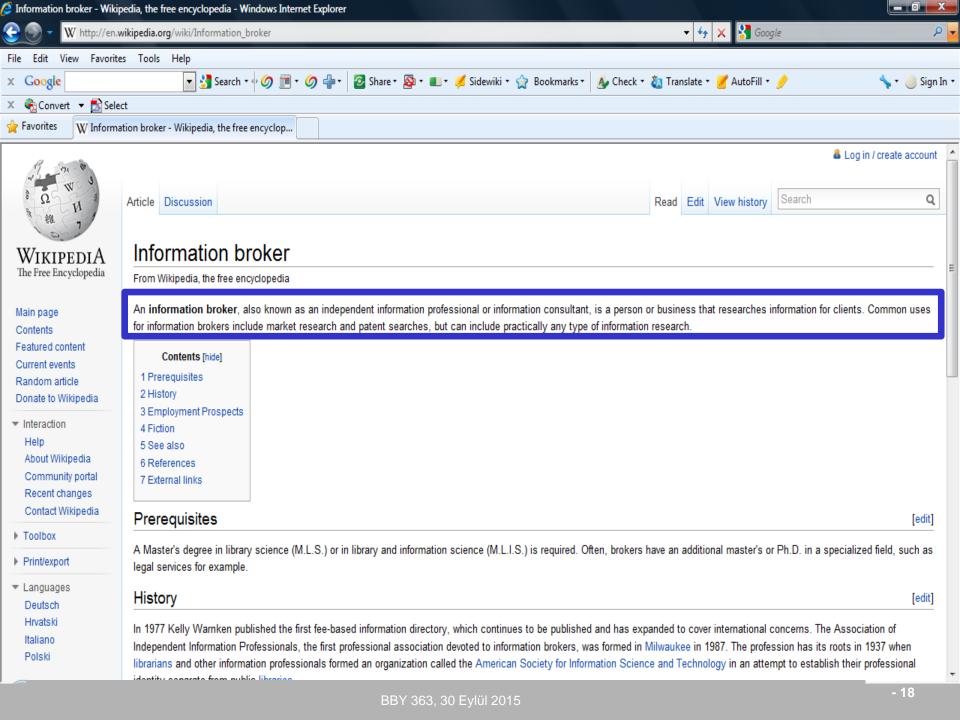

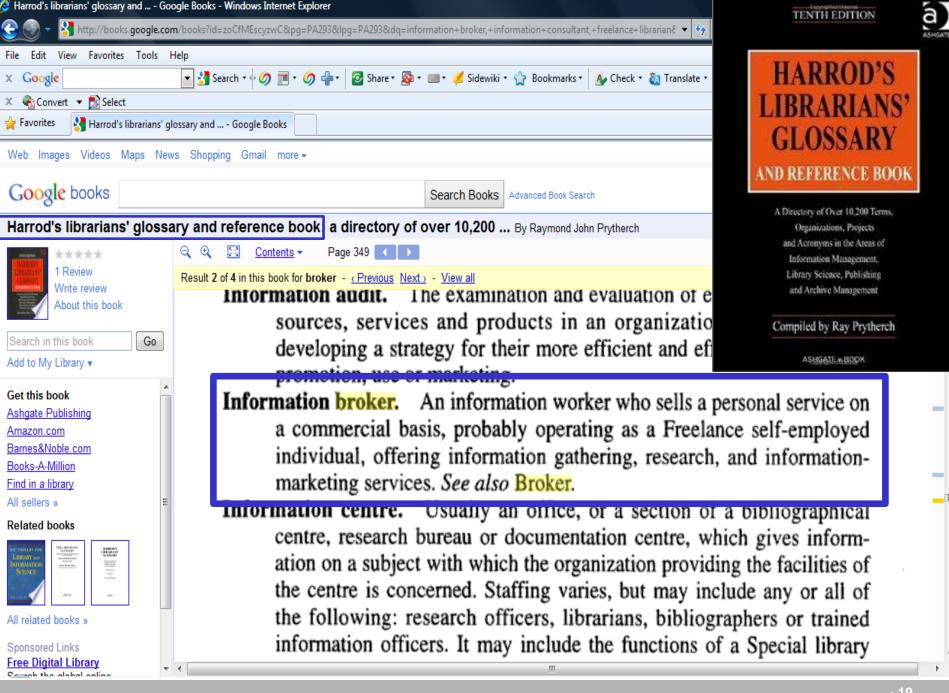
AIIP

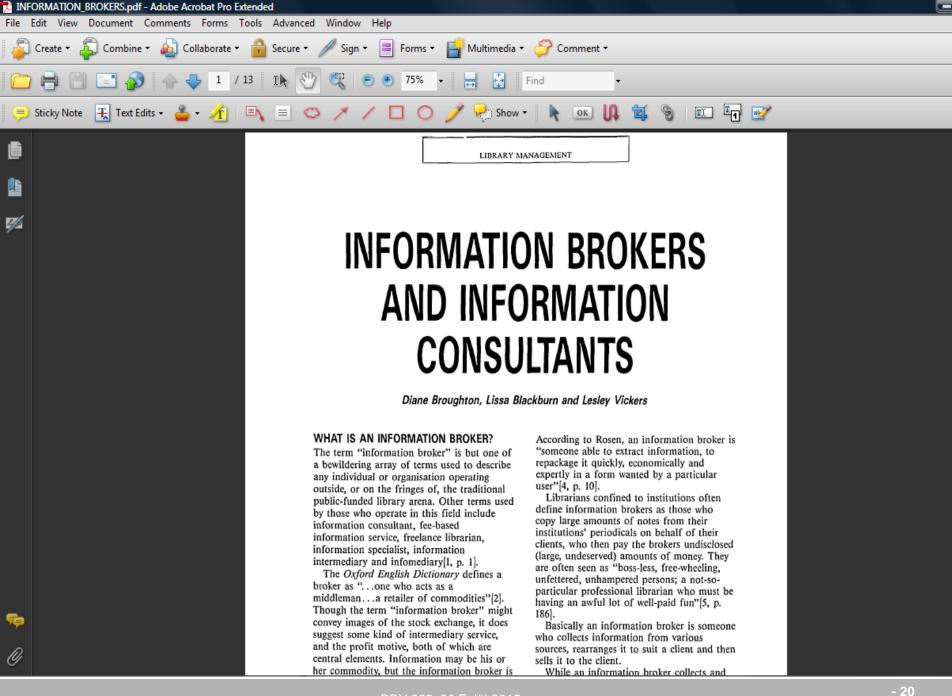
- Kütüphanecilik arka planı
- 1995 => üyelerin dörtte üçü kütüphanecilik alanında yüksek lisans derecesine sahip
- 2005 => üyelerin yarıdan azı kütüphanecilik lisans derecesine sahip; dörtte birinin farklı alanlarda (çoğu işletme) yüksek lisans derecesi var
- Pazarlama, ekonomi, hukuk, bilgisayar

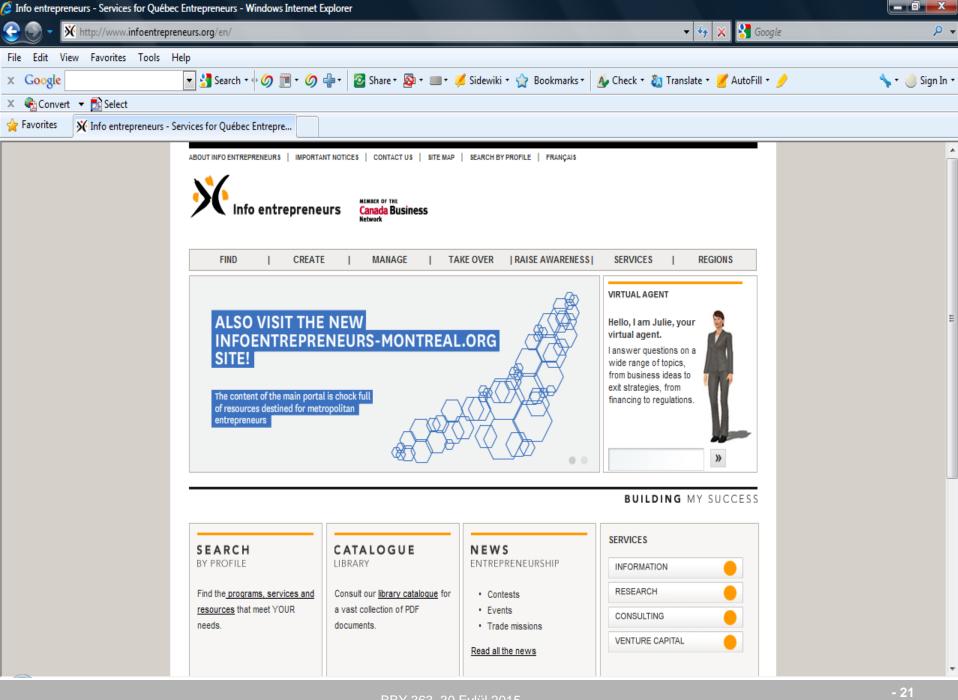
İlgili Kavramlar

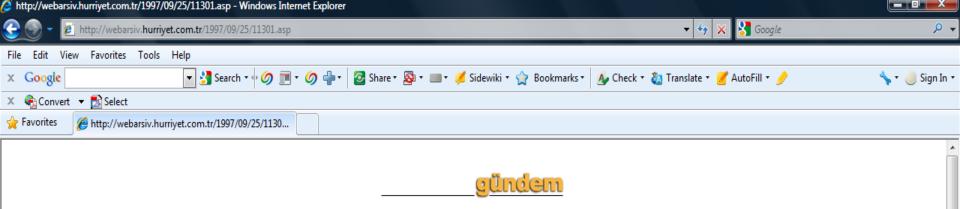
- Information broker
- Information consultant
- Freelance librarian
- Info-entrepreneur
- Entrepreneurial librarian
- Independent information professional
- Information intermediary
- **...**

21'inci Yüzyıl'ın meslekleri

25 Evlül 1997, Persembe

Tempo Dergisi, 21'inci Yüzyıl'a damgasını vuracak meslekleri araştırdı. Bu mesleklerin başını lojistik görevlileri çekiyor. Meslekler farklı alanlarda da olsalar, hepsi de "bilgi" ve "İnternet" temeli üzerinde yükseliyor.

Değişen dünya, klasikleşen bazı meslekleri de tarihin tozlu raflarına kaldırıyor. Bunu yaparken kendi rüzgarına kapılmış yeni meslekleri de beraberinde getiriyor. Bir kuşak sonrasını yönlendirecek bugünün okuyan gençliği de daha şimdiden kendileri bu mesleklerin cazibesine kaptırmış durumda.

Bilgi, bu yeni mesleklerin en önemli ortak noktası. Bilgiye sahip olan veya ona hızla ulaşanlar, bunları diğerlerine iyi fiyata aktarıyor. Bunda da önemli unsur, bilgisayar ve İnternet. Yeteneklerle pekiştirildiğinde müthis ufuklar açan bu meslekleri Tempo Dergisi bu haftaki sayısında biraraya getirdi.

GELECEĞE ŞİMDİDEN YATIRIM

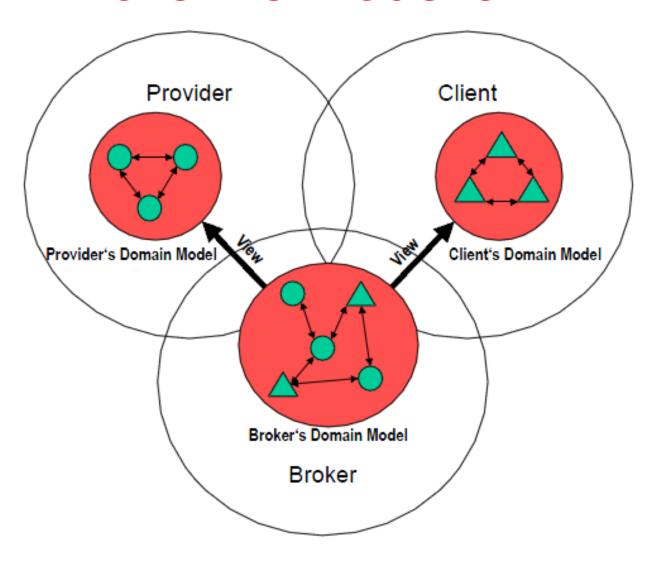
Hem öğrenciler, hem veliler için başvuru niteliğindeki 50 yeni meslek Tempo'nun son sayısında söyle sıralandı:

1- Lojistik görevli, 2- Büro yöneticisi, 3- Denetleyici, 4- Pazarlama stratejisi uzmanı, 5- Üretim teknisyeni, 6- Fon yöneticisi, 7- Kuruluş danışmanlığı, 8- Analist, 9- Sigortacı, 10- Vergi danışmanları, 11- Stajyer avukatlar, 12- İktisat denetmeni, 13- Kriz danışmanı, 14- Halkla ilişkiler uzmanı, 15- Aprile 15- Aprile 15- Aprile 15- Aprile 15- Online editörleri, 26- Multimedya eğitmeni, 27- Online tüccarı, 28- Ekran tasarımcısı, 29- Sistem danışmanı, 30- Bilgi işlem elemanı, 31- Alerji uzmanı, 32- Yaşlılık menajeri, 33- Yanını danışmanı, 34- Gastronom, 35- Pazarlamacı, 36- Ev yardımcısı, 37- Alternatif hekimlik, 38- Otel yöneticisi, 39- Emlak komisyoncusu, 40- Hastane yöneticisi, 41- Hastabakıcı, 42- Medyatör, 43- Psikoterapist, 44- Psikiyatr, 45- Emeklilik danışmanı, 46- Servis uzmanı, 47- Sistem gastronomu, 48- Yapı uzmanı, 49- Turist rehberi, 50- Fitness uzmanı.

- information consultant;
- information broker;
- freelance librarian;
- information specialist;
- information retailer;
- infomediary;
- independent information consultant;
- cybrarian;
- info-entrepreneur;
- intelligence manager.

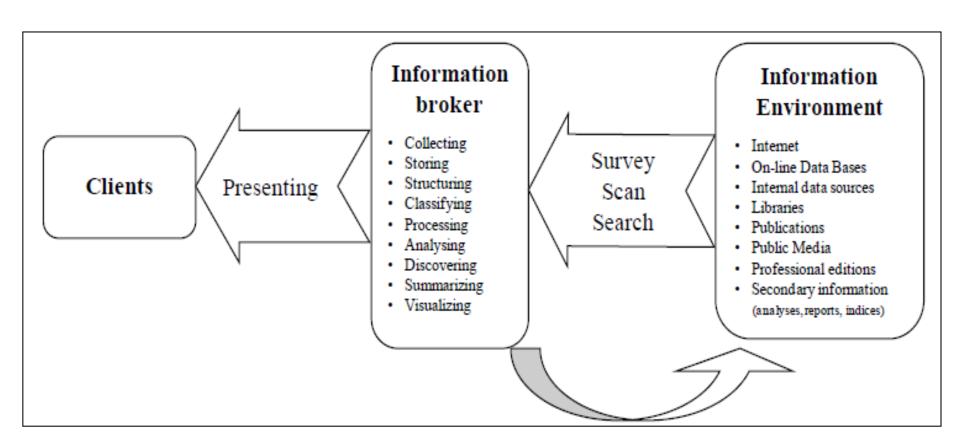
Kaynak: Wormell, Olesen ve Mikulas 2011:3

Roller ve Modeller

Kaynak: Klemke 2002:10

Roller

Kaynak: Christozov ve Toleva-Stoimenova, 2014:114

Bilgi Danışmanında Bulunması Gereken Özellikler

- Bilgiye nasıl erişileceği konusunda bilgi
- Kişisel iletişim
- Satış becerisi
- Teknoloji konusunda kendini yenileyebilme
- Belli konularda uzmanlık bilgisi

...

Bilgi Girişimcisinin Yetenekleri

- People skills
- Entrepreneurial skills
- Business skills
- □ Information skills (Bates 2005:202-204)

Yetenekler Yetenekler!

Concentration	Can you focus on a task (for example writing a document with a great deal of complex detail) for extended periods? If interrupted, can you quickly pick up where you left off?	Communication	Are you able to communicate your capabilities, ideas and recommendations clearly and compellingly? Can you respond with dignity to requests such as 'Please provide proof your approach will save us money'? Can you smoothly convince someone that what he has asked for is not what he needs and that you have a better idea?
Multi-tasking	Can you keep the particulars of multiple assignments straight? When a client calls, can you instantly switch gears and remember 'where you are'?		
Patience	Can you tolerate repeated delays? How do you react when asked for the same information many times over? Would you feel frustrated if your proposal wasn't accepted as is, and quickly?		
Equanimity	Suppose a client does the opposite of what you recommend – or client staff strongly criticise your proposed solution – how would you feel and react?	Relationship management	Do you easily form good relationships with others? Are you good at interpersonal dynamics? Do people tend to trust you and like you? Do you project authority and competence? Do you have a large personal and professional network?
Quick study	Can you absorb masses of new information and 'get the picture' quickly?	Projecting credibility and gaining trust	Do you come across as competent and confident? Do people usually get the immediate impression you know what you are doing? Do you have the ability to gain support and cooperation from others?

Negotiating

Kaynak: Wormell, Olesen ve Mikulas 2011:28

compromising the value message?

Are you able to negotiate what you want and leave the clients feeling they got a good deal? Can you agree to a lower compensation without

Yeni Kariyer Alanı?

ÖNERİ-YORUM

Bilgi danışmanlığı

Güzel Atlar diyarı **Kapadokya**'da, **Ürgüp**'e tepeden bakan yerleşkede, bilgi ve belgeyi tartışıyoruz. Niğde ve Ankara Üniversitesi'nin ortaklaşa düzenlediği "**Bilgi Eksenli Kuram ve Uygulamalar**" sempozyumunda, **sorgulayıcı** ve **çözümleyici** yaklaşımlar sunuluyor. Dünün **kütüphaneci** kavramının **bilgi ve belge yöneticilerine** dönüştürüldüğü ortamda, acaba bu **bilgi mabetlerinin** adından başka **değiştirilmesi** gereken bir şeyler yok mu?

Bilgiye erişim, teknoloji sayesinde mümkün ve mobil araçlarla da her birimizin **cebine** girdi. Ancak **hayata değer** katacak, işimizi **kolaylaştıracak** bilgiye

cebine girdi. Ancak hayata değer katacak, işimizi kolaylaştıracak bilgiye ulaşmak, daha da derin bir sorun halini aldı. Şu ana kadar 180 milyona yakın kitap basıldı, 1.7 milyon raflarda, 8 milyar web sayfası indekslendi, kaç trilyon web olduğu ise küresel efsaneler arasında. Bu ortamda bizleri "doğru zamanda, doğru fiyatta, doğru bilgiye" ulaştıracak insanlara duyulan ihtiyaç tanımlanmış oluyor.

İşi zaten bilgiyi **tasnif** etmek, **yaymak** ve katma **değerli** hale getirmek olan kütüphane öbeğindeki enerjiyi, pekâlâ **yeniden** tanımlayabiliriz. Yalnızca okullar ya da kamu değil, özellikle **iş dünyası**, nitelikli bilgiye ulaştığı ölçüde **rekabet avantajı** yakalayabiliyor.

Prof. Dr. Oya Gürdəl Təmdoğan; "dönüşmeliyiz" diyor; "her birimiz bilgi danışmanlığı yetileri kazanarak yeni bir kariyer alanı oluşturabiliriz. Katacağımız değer danışanla birlikte ihtiyaç duyulan bilgiyi "tanımlama, çözüm geliştirme ve bunu hayata geçirme" süreciyle ilerleyecektir.

Şirketler için de **bilgi belge yöneticileri** için de iki haberim var: Nitelikli bilgi, **bedava değil**, erişimi uzmanlık gerektirir ve kütüphaneler artık karar alınan her **masaya** taşınmak zorunda. Bizler olsak da olmasak da...

SMS: SEO yaz boşluk birak mesajini

yaz 4122'ye gönder. (1,60TL) MH:02165317373

Bilgi Danışmanlığını Etkileyen Faktörler

- Bilgi miktarındaki artış
 - Ücretsiz olarak ulaşılabilecek bilgi miktarındaki artış
- Çok fazla yanlış/eksik bilgi
 - Bilgiyi doğrulama gereksinimi
- Bilgiye verilen değer
 - Sorunları çözme aracı olarak bilgi kullanımı
- Küreselleşme
- Çevrimiçi ortam

Tartışma!

Kaynaklar

- Bates, M.E. (2005). The changing role of the info-entrepreneur. Advances in Librarianship, 29, 187-222.
- Bressan, S. ve Lee, T. (1997). Information brokering on the World Wide Web. => http://citeseer.ist.psu.edu/viewdoc/download;jsessionid=26A6A342BAF125D07CC2490101842 EAB?doi=10.1.1.50.1225&rep=rep1&type=pdf
- Christozov, D. ve Toleva-Stoimenova, S. (2014). The role of information brokers in knowledge management. Online Journal of Applied Knowledge Management, 2(2), 109-119.
- Debons, A. (2005). Information counseling. (pp. 217-227) Encyclopedia of Library and Information Science. Edited by M.A. Drake. Boca Raton: Taylor & Francis.
- Klemke, R. (2002). Modelling context in information brokering processes. Doktora tezi (Rheinisch-Westfälischen Technischen Hochschule Aachen). => http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.141.6077&rep=rep1&type=pdf
- Levine, Marilyn M. (1995). A brief history of information brokering. => http://www.asis.org/Bulletin/Feb-95/levine.html
- Stoytcheva, V. (1999). Business plan for a start-up of an information brokering company. Yüksek lisans projesi (School of Information and Library Science of the University of North Carolina at Chapel Hill). => http://www.ils.unc.edu/MSpapers/2563.pdf
- Warnken, K. (1981). The information brokers: How to start and operate your own fee-based service. New York: Bowker.
- Wormell, I. Olesen, A.J. ve Mikulas, G. (2011). Information consulting: Guide to good practice.
 Oxford: Chandos.